

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่ผ่านการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีตามความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และตำแหน่ง

5.1.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

5.2 คำถามในการวิจัย

3.2.1 การปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่ผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับใด

3.2.2 การปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่ผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และตำแหน่ง มีความแตกต่างกันหรือไม่

3.2.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี เป็นอย่างไร

5.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียวแบบภาคตัดขวาง (Cross - sectional) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่ผ่านการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

5.3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ผ่านการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 จำนวนโรงเรียนที่ผ่านการประเมินทั้งหมด 9 โรงเรียน รวมทั้งหมด 259 คน จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการทุกโรงเรียน จำนวน 27 คน และจำแนกกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน ประกอบด้วย ครูสอนสามัญ และครูสอนศาสนา จำนวน 232 คน โดยการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer Method) โดยการสุ่มจากผู้บริหารและครู จำนวน 259 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนตัวอย่างครูเพื่อให้ได้สัดส่วนที่สมดุลกันในแต่ละขนาดของโรงเรียน โดยการเทียบบัญญัติไตรยาง

5.3.2 แบบเครื่องมือ

1.แบบสอบถาม แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก และแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – List) เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ใน 5 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร
2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
3. ด้านสื่อ การเรียนการสอน เทคโนโลยีการศึกษา
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา
5. ด้านการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

1. ด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร
2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
3. ด้านสื่อ การเรียนการสอน เทคโนโลยีการศึกษา
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา
5. ด้านการนิเทศการศึกษา

2.แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างโดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่ผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศ

5.3.3 การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) การสร้างแบบสอบถาม

1.1) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากแบบวัดและประเมินผล รวมทั้งตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2) กำหนดขอบเขตที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม

1.3) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างแล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา การสื่อความหมายและความครอบคลุมสมบูรณ์แบบของแบบสอบถาม

1.4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (Item Objective Congruence Index : IOC) โดยตรวจสอบข้อคำถาม ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านวัดประเมินผลหรือวิจัย รวมทั้งด้านภาษาไทย เพื่อพิจารณาด้านภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม

จำนวน 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอาจมีความเชี่ยวชาญหลายด้านในคนเดียวกัน และต้องได้ค่า IOC \geq 0.50 ขึ้นไป ถ้าต่ำกว่าผู้วิจัยจะนำมาปรับปรุง (พิสนุ พงศ์ศรี, 2549 : 138-140) พิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ผลการวิเคราะห์เครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเท่ากับ 99.69

1.5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการตรวจสอบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125-126) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด เท่ากับ .964 ถือว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นและสามารถใช้ได้

1.6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน โดยทำเรื่องขอหนังสือรับรองและหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากนั้นผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด โดยได้รับแบบสอบถามคืน 259 ฉบับ และตรวจสอบเป็นฉบับสมบูรณ์จำนวน 259 ฉบับ คิดเป็นร้อยละหนึ่งร้อย ของแบบสอบถามตามขั้นตอนต่อไป

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.5.1 วิธีการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. คำนวณค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า
2. กำหนดคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แสดงระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน

การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามเกณฑ์ของธานินทร์ ศิลป์จารุ (2557 : 74) จากนั้นผู้วิจัย คำนวณหาค่าเฉลี่ย พร้อมกับนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง และแปลผลตามลำดับ โดยใช้เกณฑ์การ ประเมินระดับคะแนนเฉลี่ยในการแปลความหมาย ตามหลักการวิเคราะห์ความหมายของค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ของธานินทร์ ศิลป์จารุ (2557 : 75)

3. นำค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มาเปรียบเทียบตามตัวแปร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานโดยใช้การทดสอบค่าค่า (T-test) และค่าทดสอบ (F-test)

4. นำข้อมูลจากข้อคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีวิเคราะห์โดย วิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วนำมาจัดกลุ่มประกอบการอภิปราย

5. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญของข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะต่อการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วนำมาประกอบการอภิปราย

5.6 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สรุปผลการวิจัยดังนี้

5.6.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น ครูผู้สอนมากกว่าผู้บริหาร มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโท ส่วนประสบการณ์การปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 5-10 ปี มากกว่า ต่ำกว่า 5 ปี และ 15 ขึ้นไป

5.6.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีระดับความเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร ด้านการวัดผลและ

ประเมินผลทางการศึกษา และด้านสื่อการสอนและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายด้านจำแนกเป็นรายข้อมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตรภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรด้วยการทำงานเป็นทีม และน้อยที่สุดคือ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง (อิสติกอมะฮ)

2.ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ จัดให้มีการประชุม(ชุรอ) ร่วมกันในการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียน และน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครอง ชุมชน หรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ

3.ด้านสื่อการสอน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ และน้อยที่สุดคือ ชุมชนท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน

4.ด้านการนิเทศการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนอย่างชัดเจน และน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการนิเทศจากคณะกรรมการหรือบุคคลนอกสถานศึกษา (มูรอกอบะฮ)

5.ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ โรงเรียนมีแผนงานโครงการด้านการวัดผลและประเมินผลทุกปี และน้อยที่สุดคือ จัดสรรทรัพยากรหรือจัดหาสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ

5.6.3 ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และตามตำแหน่ง

1.ระดับวุฒิการศึกษา จากการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ระหว่างวุฒิการศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน

2.ประสบการณ์ปฏิบัติงาน จากการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ระหว่างผู้มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร ด้านสื่อการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา โดยผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ 5-10 ปี มากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ตามด้วยผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ 11-15 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 15 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

3.ตำแหน่ง จากการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน

5.6.4 ข้อเสนอแนะแนวทางต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ที่ผ่านการประเมินคณะกรรมการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารอบสามประจำปี พ.ศ. 2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นรายด้านและจัดลำดับข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.ด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร เมื่อประมวลข้อเสนอแนะทั้งหมดพบว่า ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง (อิสติกอ มะฮฺ) เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา เนื่องจากหลักสูตรมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองที่จะส่งนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา และข้อที่มีความถี่น้อยที่สุดคือ ควรมีการนำข้อมูลที่ได้จากปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร เพราะข้อมูลที่ได้จากประเมินในรอบที่ผ่านมา เป็นข้อมูลที่แสดงถึงหลักการปฏิบัติงานที่สามารถให้เกิดประสิทธิผลและไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น การพัฒนาจึงจำเป็นต้องนำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของปีการศึกษาที่ผ่านมา มาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาต่อไป

2.ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ เมื่อประมวลข้อเสนอแนะทั้งหมดพบว่า ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ควรให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เนื่องจากโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน หรือท้องถิ่นที่ตั้งของสถานศึกษา และผู้เรียนส่วนหนึ่งก็เป็นสมาชิกของชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ ดังนั้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีที่ชุมชน หรือท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความเชื่อและความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นอย่างแท้จริง และข้อที่มีความถี่น้อยที่สุดคือ ควรมีการสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอิสลามทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.ด้านสื่อการสอน และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เมื่อประมวลข้อเสนอแนะทั้งหมดพบว่า ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ควรให้มีการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เนื่องจากสื่อการสอน และ เทคโนโลยีต่างๆ จำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณในผลิต และการจัดซื้อสื่อต่างๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้ เทคโนโลยีมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาให้มีความเหมาะสมและทันกับยุคสมัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ

ผู้เรียนและการเรียนการสอนของโรงเรียน และข้อที่มีความถ้อยน้อยที่สุดคือ จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูแก่นักเรียนอย่างเหมาะสม

4. ด้านการนิเทศการศึกษา เมื่อประมวลข้อเสนอแนะทั้งหมดพบว่า ข้อที่มีความถ้อยมากที่สุดคือ ควรจัดให้มีการนิเทศจากคณะกรรมการหรือบุคคลนอกสถานศึกษา (มูรอกอบะฮฺ) เนื่องจากการนิเทศจากบุคคลภายนอก เป็นการสะท้อนความคิดเห็นหรือมุมมองจากบุคคลภายนอกองค์กรที่มองมายังสถานศึกษา ทำให้เกิดประเด็นและมุมมองในการพัฒนาการศึกษาที่แตกต่างจากบุคคลภายในองค์กรเดียวกัน สำหรับบุคลากรภายในสถานศึกษาเดียวกันอาจมีข้อจำกัดในการแสดงข้อคิดเห็นต่อปัญหาต่างๆในสถานศึกษาของตน และข้อที่มีความถ้อยน้อยที่สุดคือ ควรจัดนิเทศ (มูฮาซาบะฮฺ) ติดตามในการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง (อิสติกอมะฮฺ)

5. การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา เมื่อประมวลข้อเสนอแนะทั้งหมดพบว่า ข้อที่มีความถ้อยมากที่สุดคือ ควรจัดสรรทรัพยากร หรือจัดหาสารสนเทศ สนับสนุนการดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ เนื่องจากการวัดและประเมินผลทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่บ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนาด้านต่างๆของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุจุดประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดสรรทรัพยากร หรือจัดหาสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน การดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ และข้อที่มีความถ้อยน้อยที่สุดคือควรมีการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรเข้ารับการอบรมการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ (อิสติกอมะฮฺ)

5.6.4 ข้อเสนอแนะแนวทางจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ที่ผ่านการประเมินคณะกรรมการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบสามประจำปี พ.ศ. 2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นรายด้านและจัดลำดับข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ และให้ถือว่าหลักสูตรคือเครื่องกำหนดทิศทางของงานวิชาการ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องหลักสูตรและความเชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรนอกจากนี้ ต้องจะมีการจัดประชุมระหว่างผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครู และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันประชุม(ชुरอ)วางแผน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการชี้แจงรูปแบบการดำเนินงานหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้าใจวัตถุประสงค์ และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารจะเป็นแกนหลักในการศึกษาวิเคราะห์ทิศทางในการพัฒนาตัวหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและปรัชญาการศึกษาอิสลามที่มุ่งเป้าเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ เมื่อหลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบททางสังคมย่อมเกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนาร่วมกัน

2.ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เข้ารับการอบรม เพิ่มทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน เป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนและจัดให้มีงบประมาณเพื่อการการพัฒนาครูผู้สอนในด้านนี้เป็นการเฉพาะ การกระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องเน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้ให้เป็นองค์ความรู้อิสลาม สอดแทรกความความเป็นอิสลามในทุกกระบวนการจัดการเรียนรู้

3.ด้านสื่อการสอน และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาจะต้องทำการวิเคราะห์ความต้องการของครูผู้สอนในแต่ละสาระการเรียนรู้และความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพราะในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความต้องการและความจำเป็นที่แตกต่างกัน หากโรงเรียนขาดการวิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการ การจัดหาหรือจัดทำสื่อการเรียนการสอนอาจไม่ตรงต่อความจำเป็นในการใช้งานจริง ประเด็นสำคัญคือสถานศึกษาต้องส่งเสริมทักษะความรู้การจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอนทักษะ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการผลิตสื่อ ออกแบบสื่อด้วยตนเอง สำหรับใช้ในการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ อันเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้สอนเอง และสามารถผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสื่อการเรียนการสอนที่เป็นรายวิชาอิสลามศึกษาค่อนข้างมีน้อย หากครูผู้สอนสามารถที่จะผลิตและสร้างสรรค์เองถือเป็นการช่วยให้การเรียนการสอนอิสลามศึกษามีความน่าสนใจ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีการจัดทำแผนงาน หรือ โครงการนิเทศของโรงเรียนเป็นประจำในแต่ละเทอมการศึกษา เพื่อให้มีการแต่งตั้งครูผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่มสาระวิชาเป็นผู้ให้การนิเทศการเรียนการสอนของครูภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูสามารถนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเกิดการพัฒนาต่อยอดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน การจัดการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องและมีความเหมาะสมกับหลักสูตรของโรงเรียนนั้นๆ โดยวางบนพื้นฐานของการนิเทศเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

5.การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการครู บุคลากรรับผิดชอบด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ รวมทั้ง จัดสรรทรัพยากร หรือจัดหาสารสนเทศ สนับสนุน การดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ มีการพัฒนาเครื่องมือให้ทันสมัยทำให้การ วัดและประเมินผลมีความชัดเจนมากขึ้น เพราะถ้าการวัดผลและประเมินผลไม่มีคุณภาพก็จะทำให้โรงเรียนไม่ได้มาตรฐาน การวัดและประเมินผลต้องมีความสอดคล้องกับหลักสูตร การสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และความเป็นธรรมชาติหรือคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มสาระวิชา เพราะในแต่ละรายวิชาต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่แตกต่างกัน

5.7 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

7.1 ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1.1 ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ยุทธนา เกื้อกุล (2560) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี บริหารจัดการด้านวิชาการอย่างมีระบบการ ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรมีคุณภาพ และปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานวิชาการโดยแต่ละด้านประกอบด้วยหลักการ ชูรอ (Plan) อะมัลคอลลีหฺ (Do) มูฮาซาบะฮฺ (check) มูรอกอบะฮฺ (Supervion) อิสติกอมะฮฺ (insistent) ดำเนินงานบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะหลักอิสติกอมะฮฺ หรือความต่อเนื่องในการพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการ ทำให้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับยุทธนา

1.2 ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติงานมากที่สุดคือการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรด้วยการทำงานเป็นทีม รองลงคือครูศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรหรือวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และน้อยที่สุดคือจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง (อิสติกอมะฮฺ) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนาศาสตร์ (2553 : 151) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยที่ปรากฏข้างต้น อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีระบบการบริหารงานวิชาการที่ดี ประกอบกับผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และคณะทำงานที่มีประสิทธิภาพ และปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

1.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ จัดให้มีการประชุม (ชูรอ) ร่วมกันในการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียน รองลงมาคือ การสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอิสลามทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ อัมพร อินผอง (2555 :87) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก เกิดจากการปรึกษาหารือและการประสานความร่วมมือร่วมกันของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกันออกแบบและวางทิศทางทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีความเข้าใจสิ่งที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่วางบนพื้นฐานของปรัชญาการศึกษาอิสลาม มีการสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอิสลามทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.4 ด้านสื่อการสอน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ศึกษาวិเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ อาอิตะ เจ๊ะแหว (2558:134) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียนการสอน พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการด้านสื่อการสอน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เกิดจากการศึกษาวิเคราะห์วางแผนคัดกรอง จัดสรรตามความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน และถือเป็นช่วยการลดต้นทุนและงบประมาณของโรงเรียนสำหรับการจัดซื้อหรือจัดทำสื่อการสอน สอดคล้องกับหลัก อะมัล คอลิหฺ (عَمَلٌ صَالِحٌ) หลักการปฏิบัติงานหรือการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ แก่บุคคล และองค์องค์กร และเกิดความตระหนักในระบบการปฏิบัติงานและเป้าหมายขององค์กร นิเลาะ แวอุเซ็ง (2559)

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษา (มรอกอบะฮฺ) ของโรงเรียนอย่างชัดเจน รองลงมาคือจัดทำแผนงาน หรือโครงการนิเทศของโรงเรียนเป็นประจำทุกปี

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษา (มรอกอบะฮฺ) ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ซึ่ง คณะกรรมการที่รับผิดชอบในการนิเทศเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการนิเทศเป็นอย่างดี ประกอบกับมีประสบการณ์ในด้านการนิเทศ โดยทางโรงเรียนมีจัดทำแผนงาน หรือโครงการนิเทศของโรงเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้บุคลากรได้เตรียมความพร้อมสำหรับการนิเทศทั้งจากภายในและภายนอกอยู่ตลอดเวลา และสอดคล้องกับนิเลาะ แวอุเซ็ง (2559) หลักมรอกอบะฮฺ (المراقبة)

หลักการประเมินตรวจสอบจากภายนอก หรือตรวจสอบโดยบุคคลภายนอก เป็นการนิเทศการศึกษา จากองค์กรหรือคณะกรรมการนิเทศการศึกษา หรือศึกษานิเทศก์เพื่อให้เกิดการปรับปรุง แก้ไข และ นำไปสู่การพัฒนาตนเองต่อไป ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

1.6 ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ โรงเรียนมีแผนงานโครงการ ด้านการวัดผลและประเมินผลทุกปี รองลงมาคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการครูบุคลากร รับผิดชอบด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียน และน้อยที่สุดคือ จัดสรรทรัพยากร หรือจัดหาสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องซึ่ง สอดคล้องกับนิเลาะ แวอูเซ็ง (2559) ซึ่งกระบวนการบริหารการศึกษาโดยหลัก มุฮาซาบะฮ์ (محاسبة) คือหลักการตรวจสอบภายใน หรือหลักการตรวจสอบ การบริหารงานวิชาการจำเป็นอย่าง ยิ่งที่จะมีระบบการตรวจสอบ ประเมินตนเอง เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดการพัฒนา ทั้งผู้บริหารและ บุคลากร จะต้องตระหนักในการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลา ประเมินการทำงานของตนเอง อาอิตะ เจ๊ะแว (2558:134) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การวัดและประเมินผลที่ใช้สำหรับ การนักเรียนทุกคนต้องผ่านการประเมิน คุณภาพ ความเที่ยงตรง ความแม่นยำ และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ และโรงเรียนขาดมาตรการใน การจัดการนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) จึงทำให้นักเรียนที่จบหลักสูตรไม่มีมาตรฐาน เนื่องจากผลการทดสอบวัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับสถานศึกษาอื่นๆและในภาค อื่นๆ ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งการประเมินของคณะกรรมการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบสามประจำปี พ.ศ. 2554 - 2558 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีที่เข้าร่วมการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายนอกกรอบสามผ่านการประเมินคิดเป็นร้อยละ 13.84 จากโรงเรียนทั้งหมดที่เข้าร่วมการประเมิน ๓ และโรงเรียนที่ผ่านการประเมินร้อยละ 80 เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาถึงเกณฑ์การประเมินแล้ว โรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่คะแนน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง เมื่อพิจารณาโรงเรียนที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างทั้ง 9 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินของคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ที่คะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี และผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7.2.ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหารและครูจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และตำแหน่ง

1.ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ระดับวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่าการปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาไม่ได้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เนื่องจากการปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการนั้น เกิดจากการสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและมีแนวทางการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครู และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันประชุม(ชुरอ) วางแผน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ หลักการชुरอ (شُورَى) หลักการปรึกษาหารือ การบริหารงานหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกในองค์กรจะต้องปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกในองค์กรมีมติเห็นใจในกิจการร่วมกัน (นิเลาะ แวอุเซ็ง : 2559)

2.ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า การปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นิพพาน วาบา (2556:87) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี พบว่า ประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ ระหว่างผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

การวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การที่การปฏิบัติงานต่อการบริหารงานวิชาการ ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน ภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน แต่เกิดจากการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานวิชาการบรรลุตามเป้าหมาย เกิดจากสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านวิชาการที่ดี แม้ผู้ปฏิบัติงานจะมีประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ต่างกัน หากสถานศึกษามีระบบการบริหารงานวิชาการที่ดี การปฏิบัติงานก็สามารถดำเนินไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลัก อะมัล ศอลิห (عَمَلٌ صَالِحٌ) ซึ่งเป็นหลักการปฏิบัติงานหรือการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ การดำเนินการด้านงานวิชาการจะต้องวางระบบบริหารที่ดี เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ แก่บุคคล และองค์กร และเกิดความตระหนักในระบบการปฏิบัติงานและเป้าหมายขององค์กร

3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน พบว่า การปฏิบัติงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีตำแหน่งต่างกัน ภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุจินต์ ใจกระจ่าง (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพ(ตำแหน่ง) ต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 5 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

การวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีการสร้างความเข้าใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน มีการปฏิบัติตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในทิศทางเดียวกัน

7.3 ข้อเสนอแนะแนวทางต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ที่ผ่านการประเมินคณะกรรมการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารอบสามประจำปี พ.ศ. 2554-2558 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จะต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง(อิสติโกมะฮ) เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มองว่าการตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งเข้าศึกษาต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเป็นที่ตั้ง แต่เกิดจากการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนอันเป็นที่ประจักษ์ต่อผู้ปกครอง เป็นเหตุผลของการส่งเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ควรให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เนื่องจากโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของ ชุมชน หรือท้องถิ่นที่ตั้งของสถานศึกษา และผู้เรียนส่วนหนึ่งก็เป็นสมาชิกของชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ยังขาดการประสานความร่วมมือกับชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกิจกรรมต่างๆ ที่ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้การมีส่วนร่วมและการแสดงบทบาทของชุมชนต่อโรงเรียนมีช่องว่างระหว่างกันค่อนข้างสูง

ด้านสื่อการสอน และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้นั้นไม่เพียงพอ โรงเรียนควรที่จะสนับสนุนงบประมาณการจัดทำและจัดซื้อสื่อการสอน และพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ เพราะเทคโนโลยีมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้มีความเหมาะสมและทันกับยุคสมัย เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการด้านงบประมาณโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานีที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาที่รัฐจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อบริหารจัดการ ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการและการบริหารงานด้านต่างๆ สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศจากคณะกรรมการหรือบุคคลนอกสถานศึกษา (มูรอกอบะฮฺ) เนื่องจากการนิเทศจากบุคคลภายนอก เป็นการสะท้อนความคิดเห็นหรือมุมมองจากภายนอกองค์กรที่มองมายังสถานศึกษา ทำให้เกิดประเด็นและมุมมองในการพัฒนาการศึกษาที่แตกต่างจากบุคคลภายในองค์กรเดียวกัน ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในการแสดงข้อคิดเห็นต่อปัญหาต่างๆ ในสถานศึกษาของตน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ขาดการก่อสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างกับองค์กรหรือสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี เพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านการนิเทศการศึกษา และอาจเกิดจากความพร้อมหรือข้อจำกัดของสถานศึกษาที่จะเปิดให้คณะกรรมการหรือภายนอกเข้ามานิเทศ

ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดสรรทรัพยากร หรือจัดหาสารสนเทศ สนับสนุนการดำเนินการวัดผลและประเมินผลควรจัดสรรให้เพียงพอ เนื่องจากการวัดและประเมินผลทางการศึกษาบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินจะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดสรรทรัพยากร หรือจัดหาสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน การดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการด้านงบประมาณโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานีที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาที่รัฐจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อบริหารจัดการ ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ

และการบริหารงานด้านต่างๆสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม รวมทั้งบุคลากรของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอาจไม่มีความพร้อมและได้รับการอบรมการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย

5.8 ข้อเสนอแนะ

5.8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. จากผลการวิจัยด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร พบว่า มีการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรด้วยการทำงานเป็นทีม ดังนั้นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะต้องการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรด้วยการทำงานเป็นทีม และสร้างความเข้าใจต่อระบบการบริหารงานวิชาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปรัชญาหรือระหว่างผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.2. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรและบริหารงานหลักสูตร เมื่อพิจารณาแล้ว การประชาสัมพันธ์หลักสูตรของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ดังนั้นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จะต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง (อิสติคอมะฮฺ) เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อเป็นเครือข่ายในการพัฒนางานวิชาการ

5.8.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินงานการบริหารวิชาการระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

2.2 ควรศึกษาวิจัย และพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม